

12 visitas imprescindibles en VILALBA

9 Cruceiros de Vilalba

Mestra dos canteiros nos atrios das igrejas e cruceiros, como o de Lanzán (Tardade), exemplo máis destacado dos cruceiros chairegos e unha das cruces máis decoradas de Galicia.

10 Liga Santaballea

Escola Habaneira de principios do s.XX, cun pequeno museo que recrea o antigo centro educativo e xardín botánico con especies autóctonas galegas e cubanas.

11 Feiras e Festas

A feira mensual, o feirón e as festas patronais de San Ramón e Santa María son tan só algunhas das numerosas celebracións para non perderse na vista a Vilalba.

12 Gastronomía local

Vilalba ofrece unha gastronomía propia e singular na que destacan os seus tres produtos máis típicos: o queixo D.O.P. San Simón da Costa, a I.X.P. Capón de Vilalba e o Roscón de Vilalba.

5 A Madalena

En Mournez, área de recreo de 3 hectáreas á beira do río A Madalena, con praia fluvial e zona axardinada para o descanso, nunha contorna de vexetación autóctona.

6 Paseo fluvial e literario

Singular percorrido polo río Madalena desde o Muirno do Rahego ata a Fonte dos Freires mesturando natureza e arte, con hectómetros literarios adicados a artistas ilustres da zona.

7 Monte Monseivane

Con 929m de altitude é o pico máis alto da Serra da Carba. Excelente mirador natural no que gozar dunha estendida panorámica da planicie que conforma A Terra Chá.

8 Charca do Alligal

En Codesido, aramada poza de augas termais convertida en piscina que se emprega nun bello enclave natural rodeado de bidueiros.

1 Camiño Norte

O Camiño entra pola Pontevella de Martiñán (Corbel, s.XVII) e percorre o centro histórico da vila ata a Ponte de Saa (Insua), para logo seguir cara Guitiriz e Baamonde.

2 Torre de Andrade

Dentro do centro histórico vilabés destaca a antiga Torre do Homaxe do Castelo de Andrade (orixinal do s.XIII) de 40m de altura e pranta octogonal, única en Galicia. Actualmente Parador Nacional de Turismo.

3 Museo de Prehistoria e Arqueoloxía

En Vilalba, exposición permanente cun percorrido educativo sobre a Prehistoria e a Historia Antiga de Galicia, donde o Paleolítico ata a época Romana.

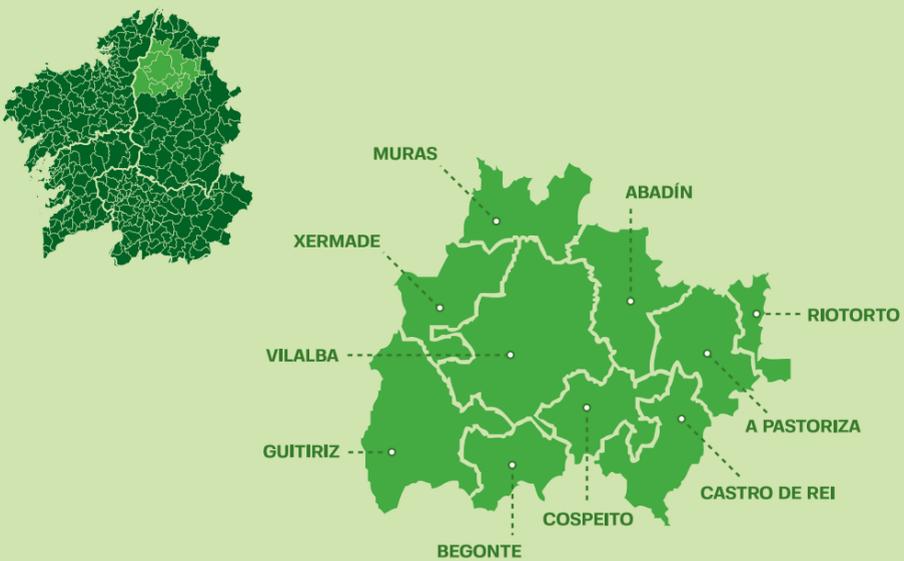
4 Pena Grande

En Santaballa, xacemento paleolítico máis importante e monumental de Galicia, onde acampaban grupos de cazadores nómades.

www.terrachanturalmente.org

O GDR TERRA CHÁ integra e representa a axentes territoriais, institucionais, sociais e económicos públicos e privados, interesados en promover o desenvolvemento no seu territorio, que abrangue 10 concellos: **Abadín, Begonte, Castro de Rei, Cospeito, Guitiriz, Muras, A Pastoriza, Riotorto, Vilalba e Xermade.**

ASOCIACIÓN DE DESENVOLVEMENTO COMARCAL DA TERRA CHÁ
C/ Carmiña Prieto Rouco, s/n. VILALBA 27800 Lugo
TEL +34 982 523 013 | +34 982 512 369 | terrachanturalmente@gmail.com

VILALBA

Descubre a Terra Chá...
Natural...mente!

Concello de Vilalba

Concello de Vilalba

Vilalba é a capital da comarca da Terra Chá, a comarca natural máis ampla e plana de Galicia e situada no centro da provincia de Lugo.

Con máis de 15.000 habitantes e unha extensión de 379 km², repartidos en 29 parroquias máis o centro urbano da vila, Vilalba limita cos concellos de Abadín, Cospeito, Begonte, Guitiriz, Xermade e Muras.

Pola súa ubicación, Vilalba representa un importante nó de comunicacións no que se cruzan varias vías. A súa **localización estratéxica** e as súas excelentes comunicacións convértena no destino perfecto para explorar o municipio, a comarca e a zona norte de Galicia.

O importante está no interior

O Concello de Vilalba conta con numerosos **restos arqueolóxicos** repartidos por todo o termo municipal. O Museo de Prehistoria e Arqueoloxía de Vilalba é un dos puntos de obrigada visita na vila. A través da súa exposición permanente amosa un percorrido ameno e didáctico pola Prehistoria e a Historia Antiga de Galicia. A través da Ruta Arqueolóxica únense os vestixios máis significativos, destacando o abrigo do Paleolítico da Pena Grande, o menhir Pedrachantada e a necrópole do Neolítico Roza das Modias, entre outros lugares de interese patrimonial.

O queixo D.O.P. San Simón da Costa, I.X.P. Capón de Vilalba e o roscón de Vilalba son os produtos máis representativos da afamada **gastronomía vilalbesa**. A carne de vacún e de porco xunto cos seus derivados, os grelos, as patacas, as empanadas e o pan, o polbo á feira e as roscas de San Ramón son outros dos moitos manxares que completan a oferta gastronómica local.

Vilalba é moi animada e dinámica e acolle unha gran diversidade de **celebracións**, como a feira mensual, o feirón e as festas patronais de San Ramón e Santa María; eventos como o FIV (Festival Independente de Vilalba) ou o Certame Literario; e feiras gastronómicas propias como as do Capón e do Queixo San Simón da Costa.

Camiño Norte de Santiago

Recoñecido pola UNESCO como Patrimonio da Humanidade, o Camiño Norte de Santiago percorre de noroeste a sudeste a comarca da Terra Chá, cruzando os concellos de Abadín, Vilalba, Guitiriz e Begonte.

O Camiño Norte procede da cornixa cantábrica, sendo un dos camiños primitivos astur-galaicos transitados polos peregrinos europeos. Entra en terras luguesas por Ribadeo e continúa trazando un itinerario do que cinco etapas discorren integramente pola provincia de Lugo, con finais en Lourenzá, Abadín, Vilalba e Baamonde, a través de fermosos paisaxes naturais e visitando destacados lugares de interese histórico-artístico. Desde aquí o Camiño segue por terras de Guitiriz e Friol cara Sobrado dos Monxes.

O **Camiño Norte de Santiago** conta con dúas etapas que atravesan o noso municipio cun tramo final da etapa Abadín-Vilalba e o comezo da seguinte etapa de Vilalba-Baamonde. Ao seu paso por Vilalba, o Camiño amosa as nosas paraxes naturais, patrimonios culturais, os cemiterios neogóticos, cruceiros e pontes históricas.

Festas de interese

Feira mensual. Vilalba (1º domingo mes que non sexa día 1)

Feirón. Vilalba (3º martes de mes)

Festival Independente de Vilalba (FIV). Vilalba (última fin semana abril)

Feira do Queixo San Simón da Costa. Vilalba (1ª fin semana abril)

Feira do Capón. Vilalba (antes da noiteboa)

Feira de Artesanía. Vilalba (1ª fin semana maio)

Feira do Libro Vilalé. Vilalba (1ª fin semana xuño)

Certame Literario. Vilalba (30 agosto)

Festas Patronais San Ramón e Santa María. Vilalba (31 agosto e 1 setembro)

Xira Campestre e Xira da Terceira Idade. Área Recreativa A Madalena (agosto)

Feira do Indiano. Santaballa (mediados setembro)

Tasca do Liño. Insua (último sábado outubro)

Patrimonio natural e cultural

Camiño Norte de Santiago. Etapas de Abadín a Vilalba e de Vilalba a Baamonde

Área Recreativa da Madalena. Vilalba

Paseo fluvial e literario do río Madalena. Vilalba

Charca do Alligal. Codesido

Monte Monseivane. San Simón da Costa

Museo de Prehistoria e Arqueoloxía. Vilalba

Ruta arqueolóxica Pena Grande. Santaballa

Torre dos Andrade e Centro Histórico. Vilalba

Praza e Igrexa de Santa María. Vilalba

Capela de San Roque. Vilalba

Liga Santaballeza. Santaballa

Pena Grande. Santaballa

Roza das Modias. Alba

Cruceiro de Lanzán. Tardade

Cruceiro do Calvario. Vilalba

Cruceiro dos Catro Camiños. Vilalba

Ponteveilla de Martiñán. Corbelle

Cemiterio Neogótico. Goiriz

Cemiterio Neogótico. Alba

Ponte de Saa. Insua

Reserva da Biosfera Terras do Miño

Esta Reserva representa o complexo de humedais máis importantes para a conservación da biodiversidade do suroeste de Europa. É unha das reservas naturais de maior superficie de España e a máis grande de Galicia. As súas 363.668,9 hectáreas abranguen o corenta por cento da provincia de Lugo, incluíndo a 26 concellos, entre os que se atopan os 10 concellos da Asociación de Desenvolvemento Comarcal da Terra Chá.